

eHealth

Verkenning onder (ex-) laaggeletterden

Marloes Martens, mei 2022

Waarom eHealth?

- Kansen om het bereik en effect van de aanpak te vergroten. O.a. om meer NT'1ers te kunnen bereiken
- Er is veel aandacht voor eHealth
- Mogelijkheden en gebruik eHealth in de zorg neemt toe
- Impuls eHealth door corona
- Vraagt wel voldoende digitaal vaardige patiënten en veel laaggeletterden zijn dat niet

Waarom een verkenning onder laaggeletterden?

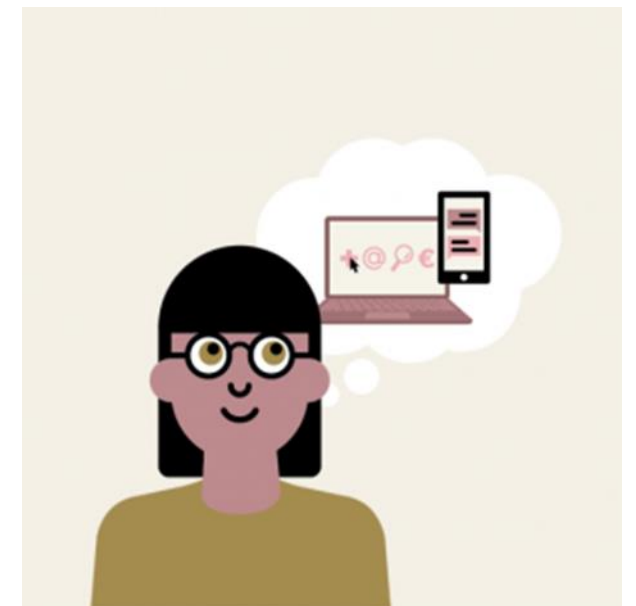
- Belangrijk voor kennisopbouw
 - We weten niet veel over het gebruik van eHealth onder laaggeletterden
 - Kennen belevingswereld nog onvoldoende
- Belangrijk om samen met laaggeletterden te innoveren

Doel

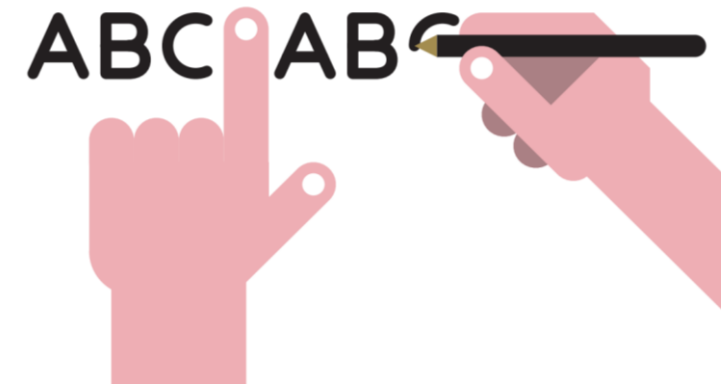
Inzicht krijgen wat er speelt bij laaggeletterden rondom het thema eHealth.

- Bekendheid met het begrip eHealth
- Het gebruik van internet
- Het gebruik van internet rondom gezondheid en ziekte

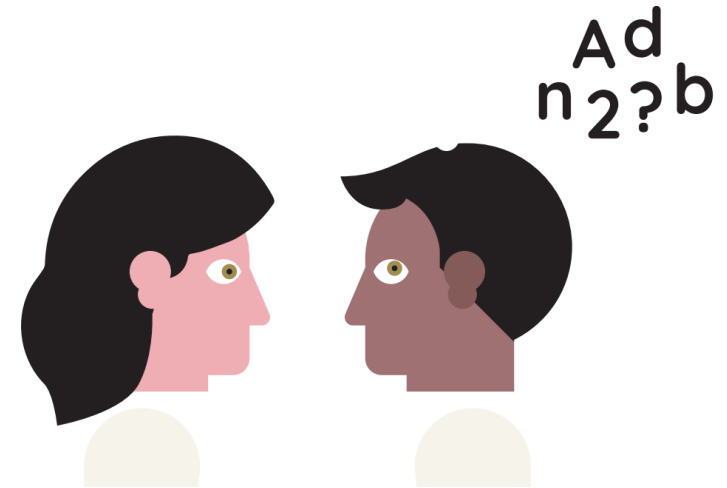
Aanpak

- Werving via
 - Stichting ABC
 - Voel je goed! ambassadeurs
 - Taalambassadeur landelijk TA-pool
- Afname aan de hand van interviewleidraad
- Samenvatting per interview

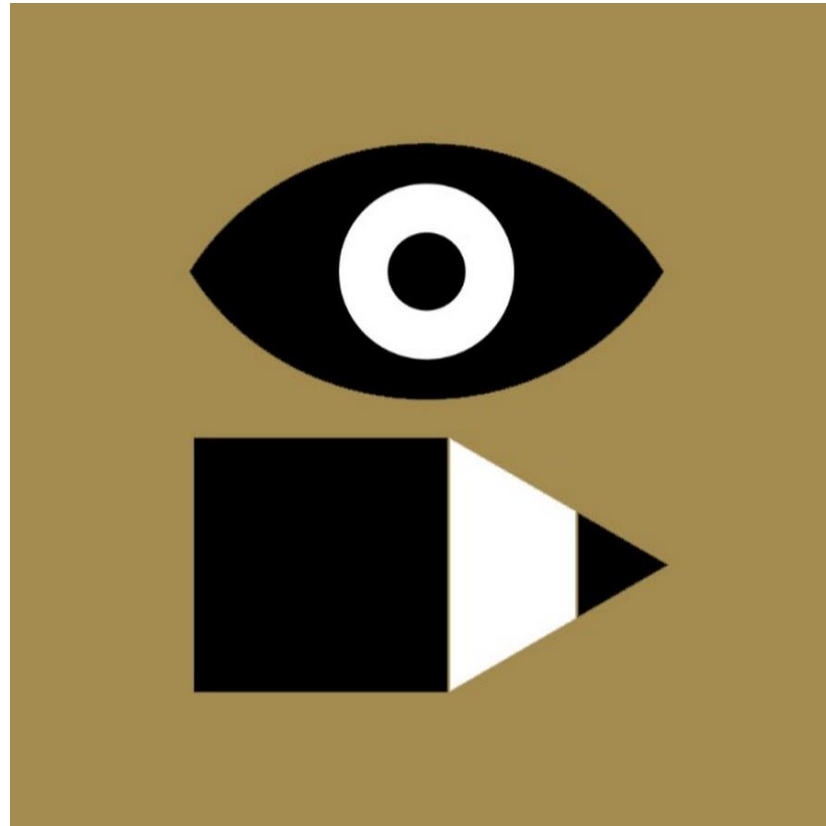

Aanpak (vervolg)

- 17 interviews door 6 interviewers
 - 12 online
 - 3 fysiek
 - 2 telefonisch

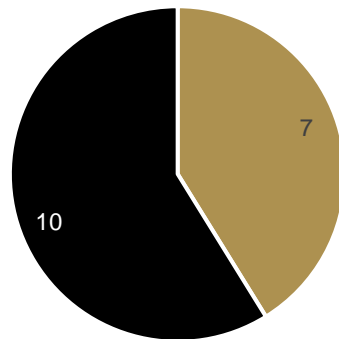
Resultaten

Wie geïnterviewd

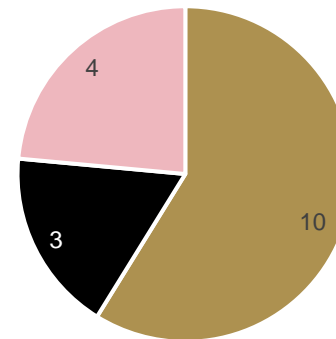
- Gemiddelde leeftijd: 52 jaar (28-76)
- Verspreid over Nederland

Geslacht

■ Man ■ Vrouw

Wie wonen in huis

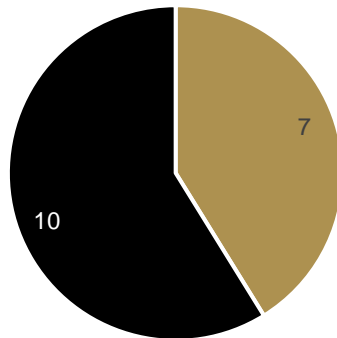
■ Alleen ■ Met partner zonder kinderen ■ Met partner en kinderen

Wie geïnterviewd

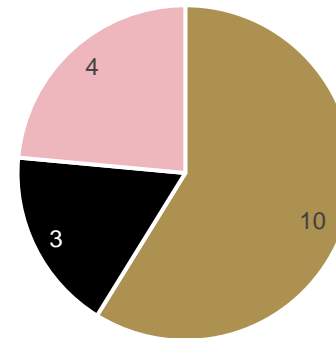
- Gemiddelde leeftijd: 52 jaar (28-76)
- Verspreid over Nederland

Geslacht

■ Man ■ Vrouw

Wie wonen in huis

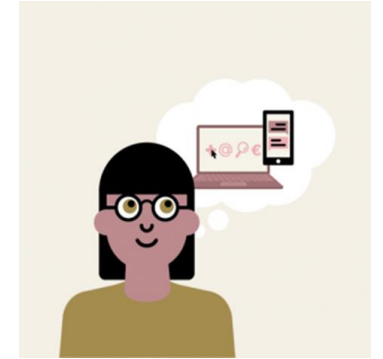

■ Alleen ■ Met partner zonder kinderen ■ Met partner en kinderen

En
2 cavia's en 1 hond
Hond

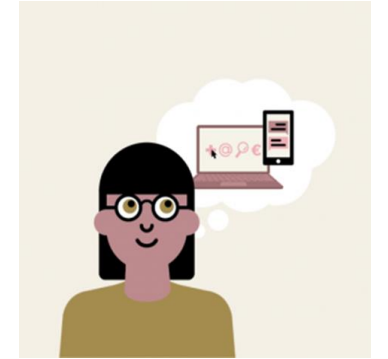
Associatie eHealth

- Diversiteit van het begrip eHealth is divers.
- Zo'n twee derde heeft lage bekendheid met begrip: ***"nog nooit van gehoord"***
- Maar een deel kan ook zeer uitgebreide beschrijving geven: ***"Ja dat heeft met gezondheid te maken. Dat zal dan dat je iets hebt opgezocht en dat het iets op de computer is. Dat je het op gaat zoeken, dat je daar dingen op kan zoeken over jouw eigen ziekte. Gegevens van artsen of ziekenhuizen. Het heeft te maken met je persoonlijke gezondheidsgegevens. Dat je dingen kan opzoeken, bloeddruk of afspraken met je arts. Dat je kan zien wie je arts is als je gaat en zo."***

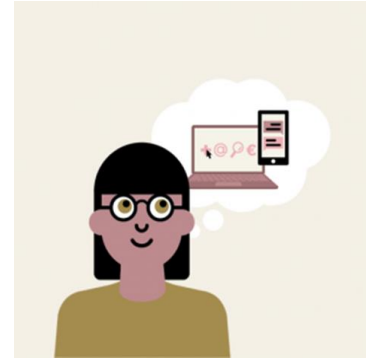
Associatie Digitale zorg

- Digitale zorg of internet zorg zijn bekendere begrippen.
- Associatie zitten op het vlak van:
 - Videobellen/ beeldbellen met zorgverlener
 - Afspraken inplannen
 - Medicatie aanvragen
 - Inzien patiëntgegevens
 - Voorbereiden gezondheidsonderzoeken
 - Informatie opzoeken over gezondheid

Associatie Digitale zorg (vervolg)

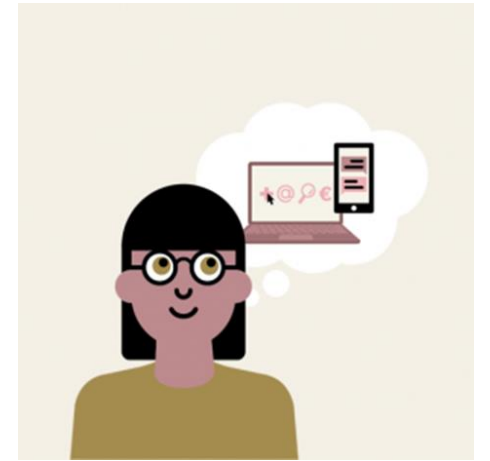
Maar ook associatie waarin mening of randvoorwaarde wordt meegegeven:

- Vertrouwen en veiligheid zijn belangrijk
- Niet alles klopt
- Zweverig
- Liever bij een arts of partner
- Moeilijk en ingewikkeld

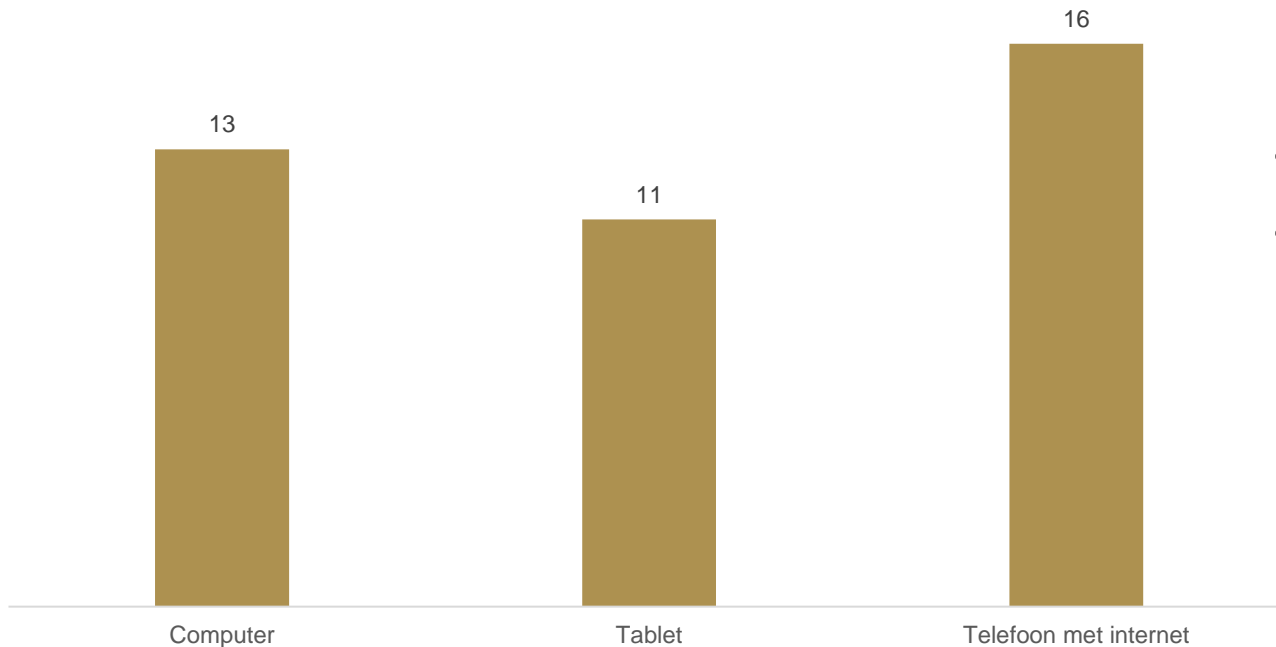
"Het is niet zo mijn ding. Want hoe schrijf je nou goed wat je wilt weten"

Het gebruik van internet

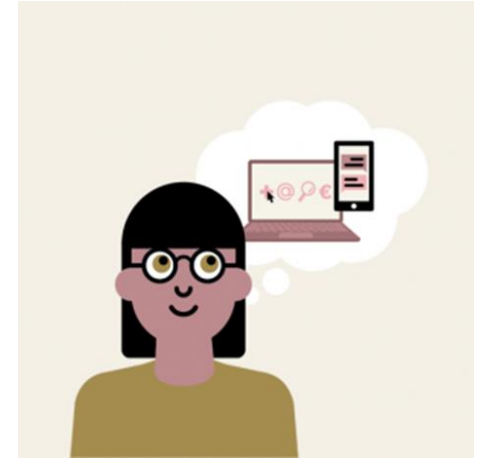
Apparaten met internet (N= ja)

- Iedereen is actief op internet
- Tussen de 2-4 uur per dag

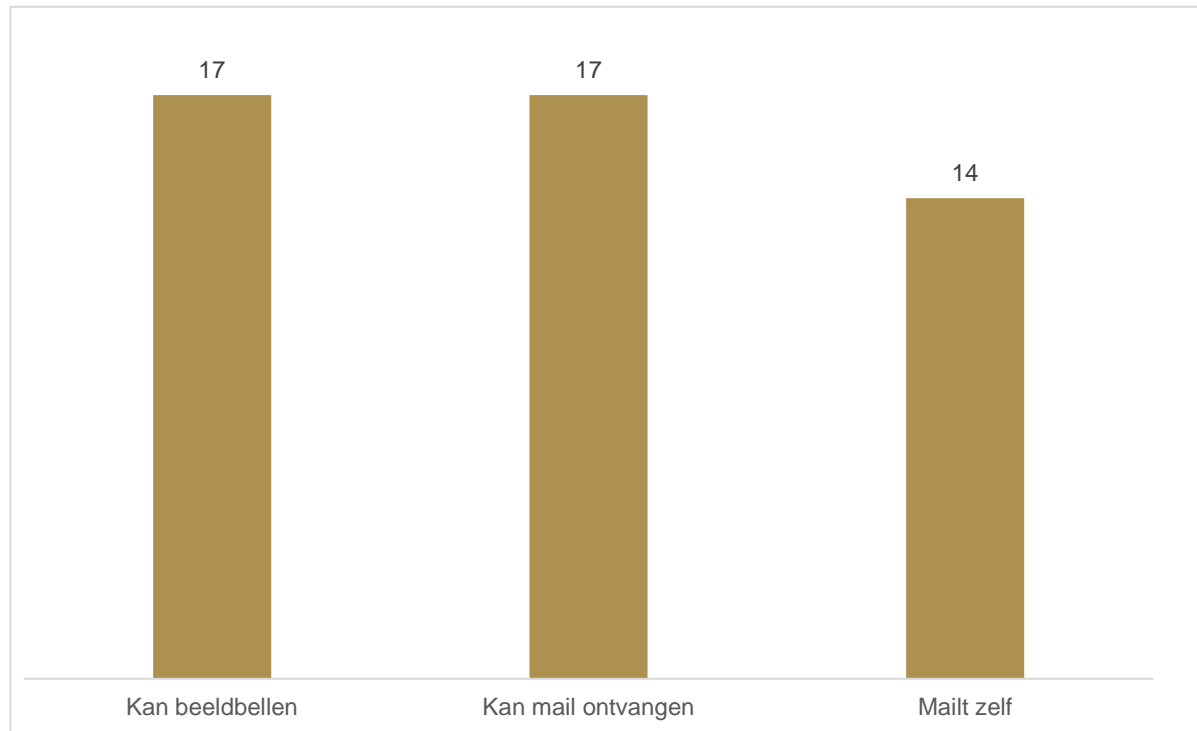
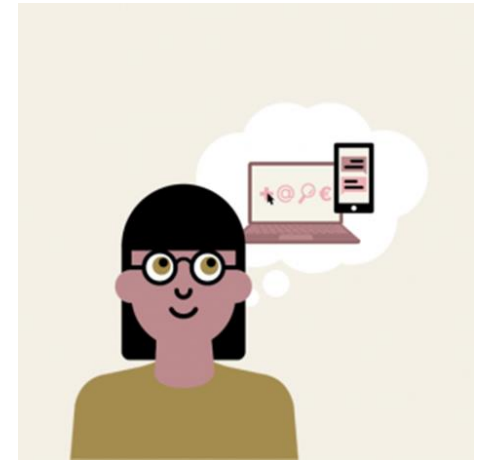
Gebruik internet

- Een deel wil niet meer kunnen op internet
- Er is ook een deel dat wel meer zou willen kunnen
 - Belasting, financieel, bewerken foto's, spullen kopen, verdiepende informatie
- Daarvoor is nodig
 - Helpende hand, makkelijkere toegang, programma's en taal
- Veel geïnterviewden zijn onzeker over het gebruik van internet. ***“Je bent bang om een foutje te maken, daar ben ik nu nog onzeker over.”***

Gebruik e-mail, beeldbellen en DigiD

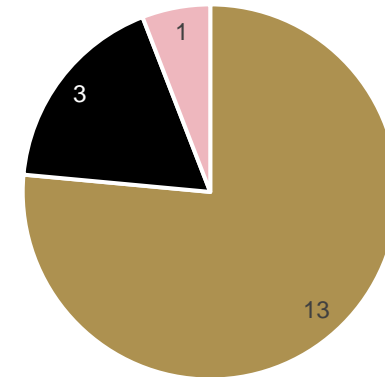
- 16 van de 17 hebben toegang tot DigiD
- Gebruik DigiD vooral i.v.m. coronapas, uitkering en belastingdienst
- Meerdere geïnterviewden vinden het gebruik van DigiD in de praktijk lastig

Opzoeken informatie over gezondheid en ziekte

- 13 zoeken wel eens informatie over gezondheid en ziekte op internet
- Bij 9 van de 13 helpt de gevonden informatie ook
 - De hoeveelheid aan informatie is te veel en maakt onzeker
 - Vraagtekens betrouwbaarheid van de informatie

Gebruik internet rond gezondheid en ziekte

■ Ja ■ Nee ■ Onbekend

“Het is soms wel een zoektocht. Ik lees alleen op websites waar het duidelijk staat.”

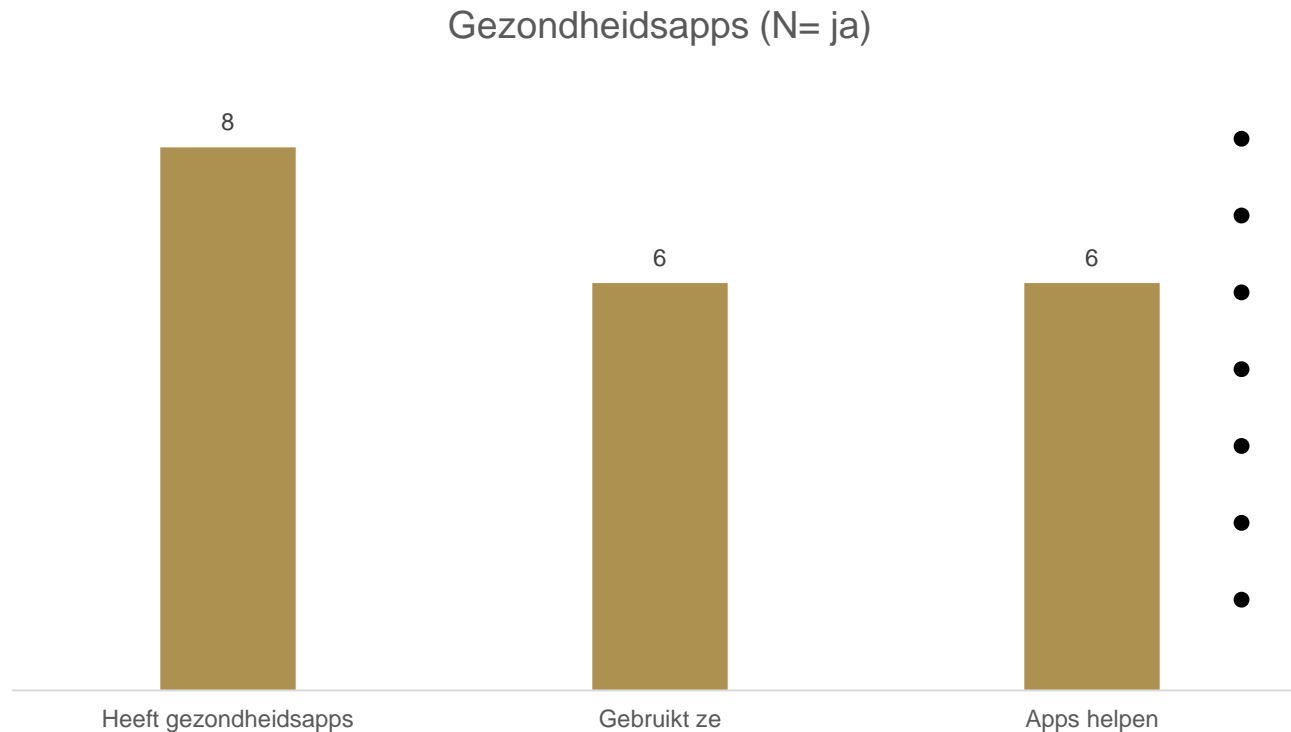

E-mailen met zorgverleners

- 8 van de 17 mailt met huisarts of andere zorgverlener
- Vooral om herhaalrecepten aan te vragen
- Reden om niet te mailen met zorgverlener:
 - Ik ben niet ziek
 - Ik bel gewoon
 - Niet nodig, ik ga fysiek naar de huisarts
 - Liever persoonlijk

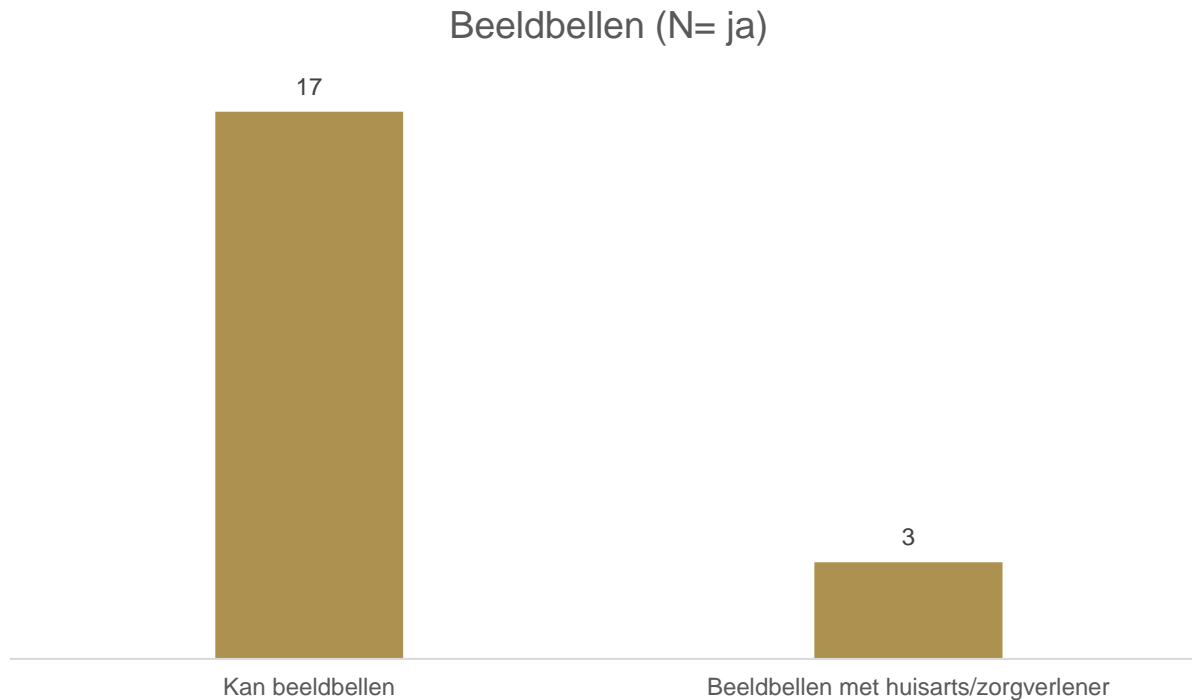
Gebruik gezondheidsapps

- Stappenteller (standaard op telefoon)
- Slaapmeter
- Hartslagmeter
- Wandelapp
- Zorg voor beter
- Kies ik gezond?
- Migraine app
- Hooikoortspollennieuws

Beeldbellen met zorgverleners

Nee

- Niet nodig/ ben niet ziek
- Ik zie mijn arts al regelmatig
- Wordt niet aangeboden
- Voorkeur fysiek contact

Inzien patiëntgegevens

- 11 van de 17 geïnterviewden willen patiëntgegevens via het internet bekijken
- Graag inzicht
 - Inzicht in medicatie
 - Informatie teruglezen
 - Makkelijk om inzage te hebben
- Geen inzicht
 - Er is geen noodzaak
 - Informatie hoort thuis bij huisarts of zorgverlener

"De gegevens die alleen voor doctoren zijn en voor niemand anders wil ik niet inzien."

Kanttekeningen

- Deelnemers geworven via het netwerk van Stichting Lezen en Schrijven
- Deelnemers hebben meer ervaring met eHealth dan (ex-)laaggeletterden in het algemeen.
- Verschillende interviewers met eigen interviewstijl en verslaglegging
- Relatief weinig mensen hebben deelgenomen

Conclusie

- (ex-)laaggeletterden maken gebruik van internet in de vrije tijd.
- In het kader van gezondheid en ziekte wordt eHealth minder ingezet.
 - Bij deel is de noodzaak er niet of heeft voorkeur voor fysiek contact.
 - Bij deel interesse voor meer gebruik
- Knelpunten in gebruik liggen op het vlak van veiligheid en betrouwbaarheid en de oneindige mogelijkheden van het internet.

Aanbevelingen

1. Geef voorlichting over veiligheid en betrouwbaarheid
2. Zet in op het vergroten van vaardigheden
3. Praat door met (ex-)laaggeletterden

**Neem contact op met de werkgroep
Gezondheid voor meer informatie**

